

## Chapter 1

### تفاوت ترمودینامیک با انتقال حرارت:

در ترمودینامیک در مورد سیستم‌های در حال تعادل بحث می‌کند و بحثی در مورد نرخ و یا مکانیزم را به ما نمی‌دهد. ولی در انتقال حرارت هم در مورد نرخ و هم در مورد مکانیزم بحث می‌شود.

### چه موقع انتقال حرارت بوجود می‌آید؟

وقتی بین دو نقطه یا دو ماده اختلاف دمایی وجود داشته باشد یا اصطلاحاً گرادیان دما بوجود می‌آورند مثل اینکه در سیالات جریان در اختلاف فشار بوجود می‌آید.

### انواع مکانیزم انتقال حرارت:

Heat transfer: {

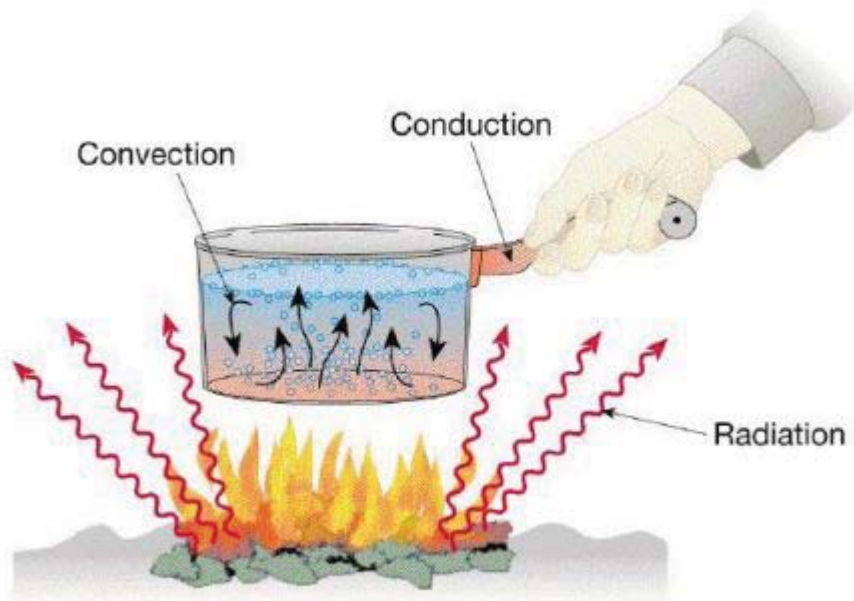
- Conduction هدایتی
- Convection (هم رفتی) جابجایی
- Radiation تشعشعی

Conduction: در جامدات و سیالات ساکن بوجود می‌آیند پس نیاز به محیط مادی دارد.

Convection: زمانی بوجود می‌آید که یک سیالی متحرکی روی یک سطحی حرکت کند.

و نیاز به محیط مادی دارد.

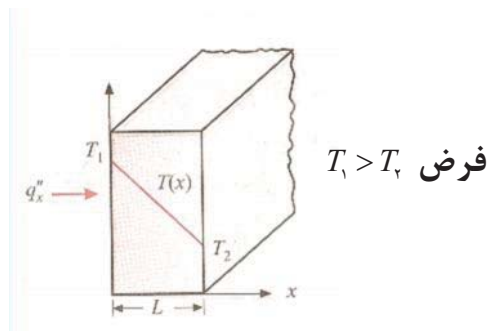
**Radiation:** بین هر دو سطح که اختلاف دما دارند همیشه تشعشع صورت می‌گیرد و نیاز به محیط مادی واسطه ندارد و مکانیزم آن به صورت امواج الکترومغناطیسی است یا photon.



### Conduction

### انتقال حرارتی هدایتی:

طبق قانون دوم ترمودینامیک (نظریه کلازیوس) که همیشه انتقال حرارت از دمای بیشتر به دمای کمتر اتفاق می‌افتد.



انتقال گرمای رسانشی یک بعدی (پخش انرژی)

$$\dot{q} = \alpha A \frac{\Delta T}{\Delta x}$$

A: cross sectional Area (سطح عمود بر جهت جریان) رابطه مستقیم

$\Delta T$ : با اختلاف دما رابطه مستقیم

$\Delta x$ : با فاصله رابطه عکس:

$K$ : Thermal conductivity ( $\frac{W}{m.k}$ )

$k$  منفی بخاطر اینکه  $\Delta T, \Delta x$  از نظر علامت مختلف علامت هستند می گذاریم:

$$q_x = -KA \frac{dT}{dx} \quad (\text{kW}) \quad \text{قانون فوریه}$$

$\dot{q}_x$  = Rate of Heat transfer in x Direction  $x$  جهت در

$\frac{dT}{dx}$ : گرادیان دما در جهت  $x$ :

اگر عمود نباشد پس مؤلفه‌ای دارد که انتقال حرارت در آن از برهان خلف مؤلفه وجود ندارد پس همیشه انتقال حرارت عمود بر سطوح ایزوترم است.

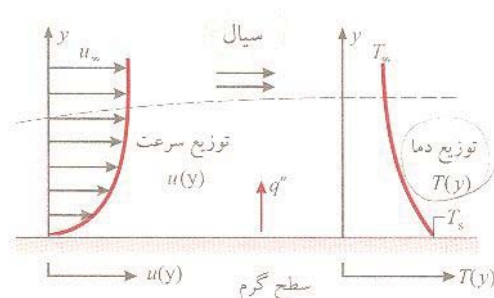
$$q'' = \frac{q_x}{A} \quad , \quad q'' = \frac{q}{A} \left( \frac{\text{kW}}{\text{m}^2} \right) \quad q'': \text{Heat flux: شار حرارتی}$$

Assumption  $k = \text{constant}$  با فرض  $\Rightarrow q'' = -k \left( \frac{\partial T}{\partial x} i + \frac{\partial T}{\partial y} j + \frac{\partial T}{\partial z} k \right)$

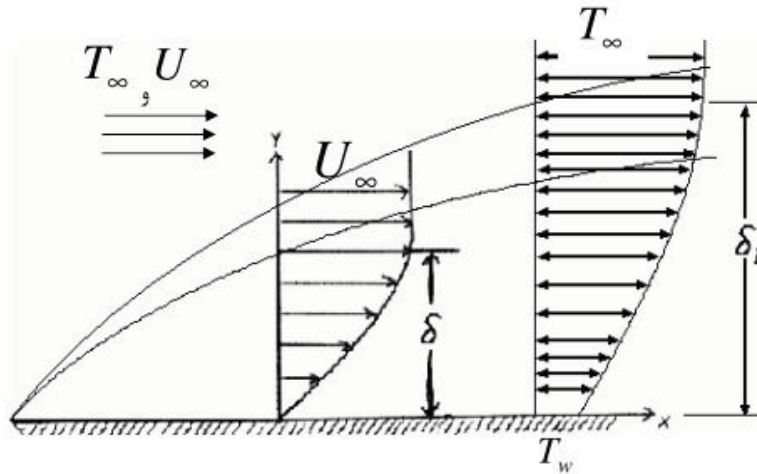
شکل سه بعدی قانون فوریه  $\uparrow$

$$q'' = -k \vec{\nabla} T = -k \overrightarrow{\text{grad}}(T)$$

جابجایی:  $Convection$



گسترش لایه‌ی مرزی در انتقال گرمای جابه‌جایی



انتقال حرارت جابجایی

انواع جابه‌جایی:

Convection: {  
 Forced convection  
 Free (Natural) Convection

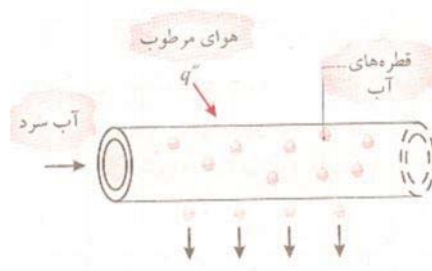
**Forced convection:** زمانی بوجود می‌آید که جابجایی توسط یک عامل خارجی مثل فن

یا پمپ یا باد ایجاد شود مثل رادیاتور ماشین، خنک کردن تجهیزات کامپیوتر.

**Free convection:** انتقال به شکل طبیعی یا آزاد در اثر تغییرات چگالی و یا نیروی

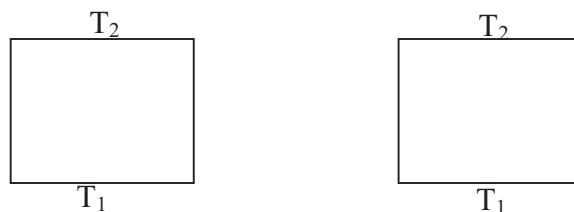
شناوری بوجود می‌آید مثل شوماز

وقتی یک سیال گرم می‌شود چگالی آن کم می‌شود و سبک می‌شود و بالا می‌رود.





اگر لباس را روی شوفاژ بگذاریم جلوی حرکت سیال را می‌گیرد و انتقال حرارت را پائین می‌آورد.



$T_1 > T_2$  *free convection*      *conduction*       $T_2 > T_1$

چون  $T_2 > T_1$  و سیال گرم تمایل دارد به سمت بالا برود در نتیجه به محفظه برخورد می‌کند.

چون  $T_2 < T_1$  است سیال گرم پایین است و به راحتی به سمت بالا حرکت می‌کند.

همیشه انتقال حرارت Force به وسیله عامل خارجی از Free خیلی بیشتر است.

مثال: کولر گازی

### نقطه شبنم: (dew point)

دمایی که تحت آن در طی یک فرآیند فشار ثابت سرد بشود اولین نقطه‌ای که آب چگالیده

می‌شود نقطه شبنم است.

انتقال حرارت در جوشش و چگالش به شدت بالاست.

انتقال حرارت توسط قانون سرمایش نیوتن بیان می‌شود (Newton's law of cooling)

$$q \propto A(T_w - T_\infty)$$

$$\dot{q} = hA(T_w - T_\infty) \text{ ضریب انتقال حرارت جابجایی}$$

$$h: \begin{cases} \text{Geometry, Roughness} & \text{به شکل هندسی و زبری سطح} \\ \text{fluid properties} & \text{K, } C_p, \mu, \rho \text{ مثل خواص سیال} \\ \text{flow condition} & \text{شرایط جریان} \end{cases}$$

\* مقدار  $h$  (ضریب جابه‌جایی) برای انتقال حرارت بوسیلهٔ عامل خارجی (force) در مقایسه با حالت آزاد (free) خیلی بیشتر است.

$$h_{forced\ conr} > h_{free\ conrec}$$

$$h_{Boiling, condensation} > h_{forced\ cew.}$$

$h$ : film coefficient

## Heat transfer

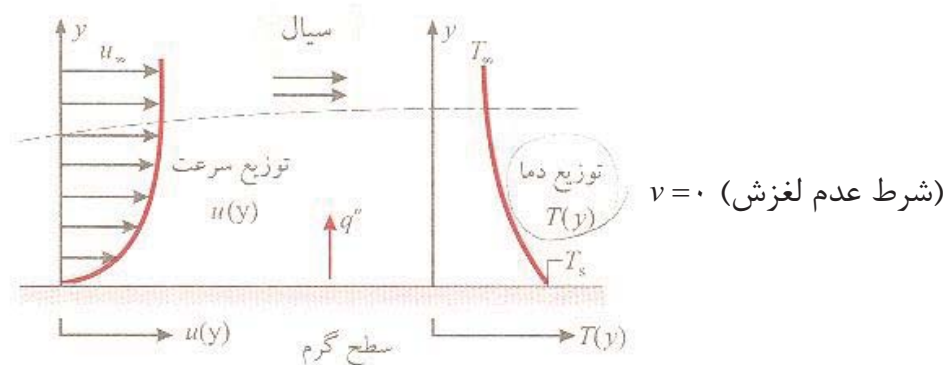
\* conduction:

	(سیالات ساکن)	Diffusion (بخش مولکولی)
$\left\{ \begin{array}{l} \text{gas \& fluid :} \\ \text{solid :} \end{array} \right.$	1. lattice vibration :	(ارتعاش شبکه‌ای)
	2. free electrons :	(الکترون‌های آزاد)

\* اگر سیال روی سطحی حرکت کند لایهٔ مرزی به وجود می‌آید.

\* Convection:

\* برای انتقال حرارت جا به جایی حتماً باید سیال متحرک داشته باشیم.



\* در نزدیک سطح سرعت صفر است و انتقال حرارت توسط مکانیزم رسانش است.

convection { Diffusion (v = 0): نزدیک سطح  
Bulk motion (Advection): حرکت توده‌ای سیال

### نکات قانون فوریه:

1) قانون فوریه یک معادله برداری است و این معادله برای هر ماده‌ای صادق است حتی اگر شرایط مسئله غیر پایدار باشد.

$$q'' = -k \nabla T$$

قانون فوریه

2) از مشاهده تجربی به دست آمده

3) حتی اگر منبع حرارتی وجود داشته باشد معادله صادق است.

\* از لحاظ مکانیزم سرعت سریع‌ترین نوع انتقال حرارت Radiation می‌باشد. و این انرژی توسط امواج Electromagnetic (Photon) منتقل می‌شود.

قانون Stefan- Boltzmann:  $Q''_{emit,max} = \sigma T_s^4$

\* دما باید حتماً باید به صورت مطلق باشد یعنی کلوین یا رانکین:

$$\sigma = 5.67 \times 10^{-8} \frac{W}{m^2 \cdot K^4}$$

انرژی یک سطح واقعی صادر می کند  $Q'' = \varepsilon \sigma T_s^e$   $\varepsilon$  : emissivity of surface

Black Body : (جسم سیاه)  $\Rightarrow$  ماده ای که ماکزیمم انرژی را از خود صادر کند.

$$\varepsilon = 1$$

به عبارت دیگر جسم سیاه جسمی است که تمام انرژی داده شده به آن را جذب می کند.

انرژی تشعشعی که از جسم 1 به جسم 2 می رسد.  $q_{1-2} = \sigma \varepsilon A_1 F_{12} (T_1^e - T_2^e)$

$F_{12}$  : shape(view) factor

$$F_{12} = \frac{1}{A_1} \iint_{A_1} \iint_{A_2} \frac{\cos \theta_i \cdot \cos \theta_j}{\pi r^2} dA_2 \cdot dA_1$$

**K: ضریب هدایت گرمایی:**

$$q'' = -k \nabla T \quad k : \text{Thermal conductivity}$$

در حالت کلی  $K_{solid} > K_{liquid} > K_{gas}$

n: تعداد مولکولها بر واحد حجم

c: سرعت متوسط مولکولهای گاز

$$k_{gas} \propto n \bar{c} \lambda$$

$\lambda$ : متوسط فاصله ای که مولکولها به هم برخورد می کنند.

$$c, \mu, k \propto \sqrt{T} \quad C = \sqrt{KRT}$$

(1) k با جرم مولکولی نسبت عکس دارد.

$$K_{He} > K_{Air} > K_{R-12}$$

(2)  $k_{gas}$  با فشار ارتباطی ندارد چون  $\lambda$  کم می شود و n بالا می رود و این دو اثر هم را خنثی

می کنند.



مقایسه k مربوط به بعضی از گازها:

(3) k مایعات مانند k گازها تحلیل می شوند.

(4) k گازها و مایعات با افزایش دما افزایش می یابد.

k: مواد جامد به ارتعاش شبکه مولکول و الکترون های آزاد بستگی دارد.

$$K_{solid} \begin{cases} lattice\ vib(k_l) \\ free\ elect:(k_e) \end{cases} k_{solid} = k_l + k_e$$

(5) هر چه شبکه مولکولی منظم تر باشد k بیشتری دارد. بالاترین k موجود k الماس است.

	$k(w/m.k)$
Diamond	2300
Copper	430
Iron	80.2
water	0.613
Air	0.02

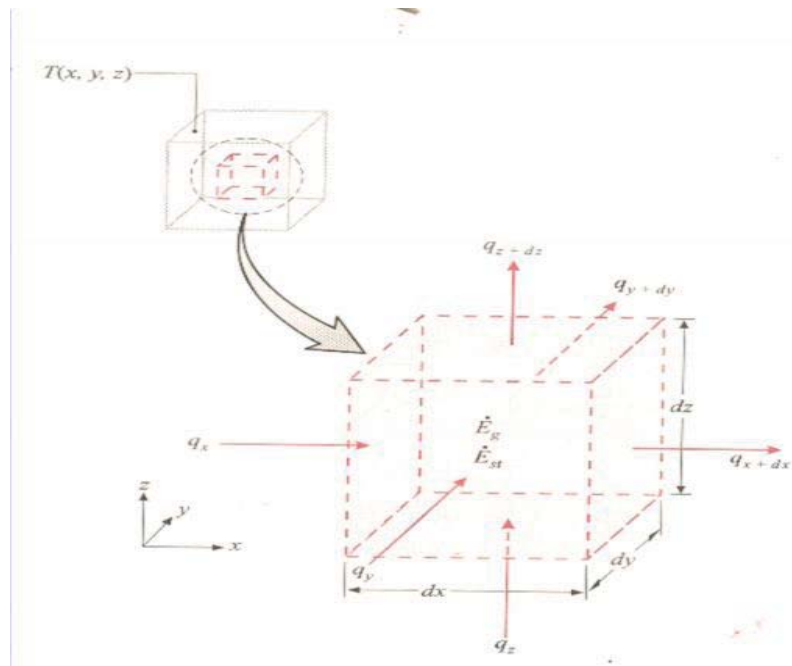
در حالت کلی  $K_{crystal\ diamond} \rangle K_{Pure\ metal} \rangle K_{Alloy\ metal} \rangle K_{liquid} \rangle K_{insulation} \rangle k_{gas}$

در مایعها:  $k_{روغن} \rangle k_{آب}$

مقایسه k مربوط به فلزها

$k_{copper} \rangle k_{al\ min\ am} \rangle k_{carbon\ steel} \rangle k_{stainless\ steel}$

**Heat conduction Equation:**



حجم کنترل دیفرانسیلی  $dx dy dz$  برای تحلیل رسانش در مختصات کارتزین

$\dot{E}_G$ : انرژی تولیدی بر واحد حجم مثلاً انرژی الکتریکی، شیمیایی یا هسته‌ای به انرژی حرارتی تبدیل شود.

\* روش به دست آوردن معادله انتقال حرارت هدایتی

**The first law of Thermodynamic (conservation of Energy principle):**

$$\dot{E}_{in} + \dot{E}_G - \dot{E}_{out} = \Delta \dot{E}_{system} (\dot{v})$$

$$\dot{E}_{in} = \dot{q}_x + \dot{q}_y + \dot{q}_z \quad , \quad \dot{E}_{out} = \dot{q}_{x+dx} + \dot{q}_{y+dy} + \dot{q}_{z+dz}$$

$$= \left( \dot{q}_x + \frac{\partial \dot{q}_x}{\partial x} dx \right) + \left( \dot{q}_y + \frac{\partial \dot{q}_y}{\partial y} dy \right) + \left( \dot{q}_z + \frac{\partial \dot{q}_z}{\partial z} dz \right)$$

$$\dot{E}_G = \dot{q}_G \cdot d_x \cdot d_y \cdot d_z \quad \dot{q}_G = \text{Heat Generation : per unit volume}$$

$$\Delta \dot{E}_{sys} = m C_p \frac{\partial T}{\partial t} = \rho c_p d_x d_y d_z \frac{\partial T}{\partial t}$$

$$C_v = C_p \text{ (جسم جامد)}$$

$$\dot{q}_x = -k d_y d_z \frac{\partial T}{\partial x}, \dot{q}_y = -k d_x d_z \frac{\partial T}{\partial y}, \dot{q}_z = -k d_x d_y \frac{\partial T}{\partial z}$$

$$\Rightarrow -\frac{\partial \dot{q}_x}{\partial x} dx - \frac{\partial \dot{q}_y}{\partial y} dy - \frac{\partial \dot{q}_z}{\partial z} dz + \dot{q}_G \cdot d_x d_y d_z = \rho c_p dx dy dz \frac{\partial T}{\partial t}$$

معادله انتقال حرارت در مختصات دکارتی (با مشتقات جزئی)

Assumption:  $K = \text{constant} \Rightarrow$

$$\Rightarrow \left( \frac{\partial^2 T}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 T}{\partial y^2} + \frac{\partial^2 T}{\partial z^2} \right) + \frac{\dot{q}_G}{k} = \frac{1}{\alpha} \frac{\partial T}{\partial t}, \quad \left( \alpha \uparrow = \frac{k \uparrow}{(\rho c_p) \downarrow} \right)$$

$\alpha$ : Thermal diffusivity (پخشندگی گرمایی)

$\rho c_p$ : (ظرفیت گرمایی حجمی)

$\alpha$  بالا: یعنی گرما سریع در ماده پخش می شود و ماده سریع تحت تأثیر تغییر دما قرار

می گیرد.

\* گازها برای ذخیره انرژی مواد مناسبی نیستند چون  $\alpha$  آنها کم است.

$$\overrightarrow{\text{grad}} f = \vec{\nabla} f = \frac{\partial f}{\partial x} i + \frac{\partial f}{\partial y} j + \frac{\partial f}{\partial z} k$$

$$\text{Div } \vec{A} = \vec{\nabla} \cdot \vec{A}$$

$$\text{Div } (\vec{\nabla} f) = \vec{\nabla} \cdot \vec{\nabla} f = \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} + \frac{\partial^2 f}{\partial z^2}$$

$$\text{Laplasion}(T): \text{Div } [\overrightarrow{\text{grad}}(T)]$$

$$\Rightarrow \text{معادله انتقال گرما: } \nabla^2 T + \frac{\dot{q}_G}{k} = \frac{1}{\alpha} \frac{\partial T}{\partial t} \quad (k = \text{cte})$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \dot{q}_G = 0, \quad \nabla^2 T = \frac{1}{\alpha} \frac{\partial T}{\partial t} \quad \text{Fourier Equation} \quad (\text{معادله فوریه}) \\ \text{steady} \Rightarrow \nabla^2 T + \frac{\dot{q}_G}{k} = 0 \quad \text{poisson Equation} \quad (\text{معادله پواسون}) \\ \text{steady, } \dot{q}_G = 0 \Rightarrow \nabla^2 T = 0 \quad (\text{معادله لاپلاس}) \end{array} \right.$$

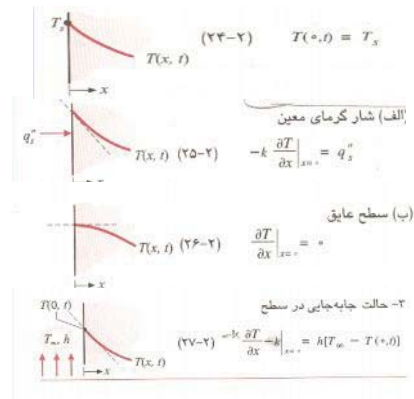
$$\text{One-Dimensional: } \frac{\partial^2 T}{\partial x^2} = \frac{1}{\alpha} \frac{\partial T}{\partial t}$$

{ Boundary conditions :  
Initial condition :

Boundary condition:

$$\begin{cases} 1 = \text{Dirichlet Condition} \\ T(0, t) = T_1 \\ 2 = \text{Newmann condition} \\ q''_{(0,t)} = -k \frac{\partial T}{\partial x} \Big|_{x=0} \\ \text{special case :} \\ q'' = 0 \Rightarrow \frac{\partial T}{\partial x} \Big|_{x=0} = 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} \text{۳} = \text{convection} \\ h(T_\infty - T_{conv,t}) = -k \frac{\partial T}{\partial x} \Big|_{x=0} \\ \text{۴} = \sigma \varepsilon [T_\infty^\varepsilon - T^\varepsilon(, t)] = -k \frac{\partial T}{\partial x} \Big|_{x=0} \end{cases}$$

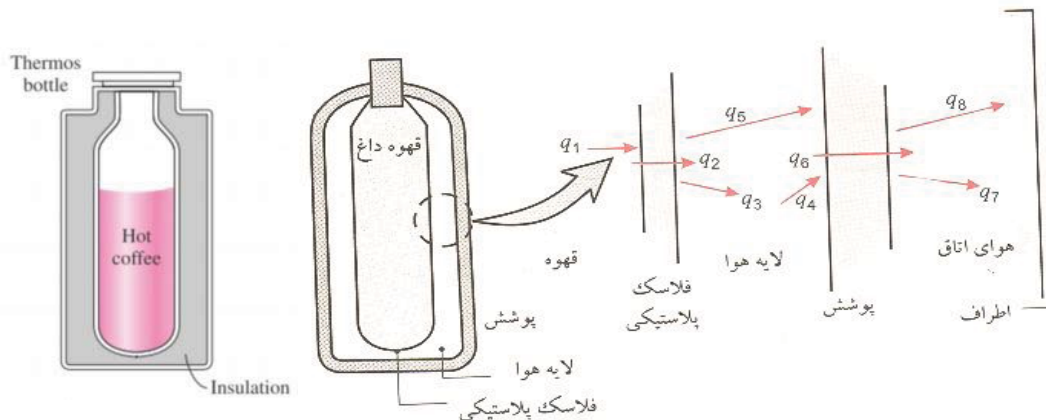


5) دو سطح در تماس با هم باشند.

$$\begin{cases} T_A(x, t) = T_B(x, t) \\ -k_A \frac{\partial T(x, t)}{\partial x} = -k_B \frac{\partial T(x, t)}{\partial x} \end{cases}$$

یک سطح نمی تواند انرژی را در خود حفظ کند قدر انرژی وارد می شود خارج می شود.  
 \* اگر  $k_A$  و  $k_B$  با هم برابر باشند مشتق آنها با هم برابر است و مماس بر منحنی در نقطه مشترک آنها با هم برابرند.

مکانیزم انتقال حرارت از فلاسک چای به هوای بیرون:



$\dot{q}_1 = natural\ Free\ convection (from\ tea\ to\ surface\ 1)$

رسانش از سطح 1 به سطح 2

$\dot{q}_2 : conduction (through\ surface\ 1\ to\ 2)$

تشعشع از سطح (2) به سطح (3)

$\dot{q}_3 : Radiation (from\ surface\ 2\ to\ surface\ 3)$

جابه‌جایی از سطح (2) به هوا (Air1)

$\dot{q}_4 : natural\ convection (from\ surface\ 2\ to\ Air\ 1)$

جابه‌جایی از Air1 به سطح (3)

$\dot{q}_5 : natural\ convection (from\ Air\ 1\ to\ Surface\ 3)$

رسانش از سطح (3) به سطح (4)

$\dot{q}_6 = Conduction (through\ surface\ 3\ to\ 4)$

تشعشع از سطح (4) به سطح (5)

$\dot{q}_7 : Re\ diation\ from\ surface\ 4\ to\ surface\ 5)$

جابه‌جایی از سطح (4) به Air2

$\dot{q}_8 : Natural\ convection\ from\ surface\ 4\ to\ Air\ 2$

One-Dimensional: Heat conduction Equation:

In Cartesian:  $\frac{\partial^2 T}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 T}{\partial y^2} + \frac{\partial^2 T}{\partial z^2} + \frac{\dot{q}_G}{k} = \frac{1}{\alpha} \frac{\partial T}{\partial t}$

In cylindrical:  $\frac{1}{r} \frac{\partial}{\partial r} \left( r \frac{\partial T}{\partial r} \right) + \frac{\dot{q}_G}{k} = \frac{1}{\alpha} \frac{\partial T}{\partial t}$

In spherical:  $\frac{1}{r^2} \frac{\partial}{\partial r} \left( r^n \frac{\partial T}{\partial r} \right) + \frac{\dot{q}_G}{k} = \frac{1}{\alpha} \frac{\partial T}{\partial t} \begin{cases} r = x, n = 0 \\ n = 1 \\ n = 2 \end{cases}$

1\* هدف از حل معادلات انتقال گرما بدست آوردن توزیع دما در زمان و مکان‌های مختلف

است و توزیع دما به ما کمک می‌کند که نرخ انتقال حرارت را به دست آوریم. ( $\dot{q}, q''$ )

2) با به دست آمدن توزیع دما تنش‌های حرارتی نیز به دست می‌آیند (Thermal stress)

3) با توزیع دما جابه‌جایی‌ها و کمانش را می‌توان حساب کرد. Displacement,

Buckling

insulator: (4) به دست آوردن عایق مناسب:

Coating: (5) انتخاب چسب‌های صنعتی

\* حل معادله انتقال حرارت در مختصات دکارتی (کارتزین):

$$\frac{\partial^2 T}{\partial x^2} + \frac{\dot{q}_G}{k} = \frac{1}{\alpha} \frac{\partial T}{\partial t}$$

$$\begin{matrix} \text{steady state:} \\ \Rightarrow \\ \text{no heat Generation} \end{matrix} \frac{\partial^2 T}{\partial x^2} = 0$$

فرضیات: (1- یک بعدی، 2- پایدار، 3- بدون منبع حرارتی)

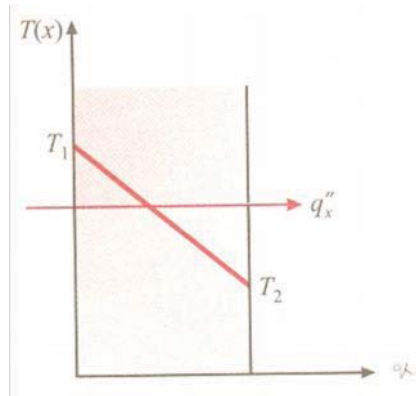
A: ثابت

K: ثابت

$$\frac{dT}{dx} = \text{constant} = C, \quad \dot{q}_x = -kA \frac{\partial T}{\partial x}$$

$$\Rightarrow \dot{q}_x = \text{constant} \Rightarrow q_x'' = \frac{\dot{q}_x}{A} = \text{constant}$$

$$\frac{\partial}{\partial x} \left( k \frac{\partial T}{\partial x} \right) = 0$$



رابطه بین دستگاه مختصات، جهت جریان گرما و شیب دما در یک بعد

قانون اول:  $\dot{E}_{in} + \dot{E}_G - \dot{E}_{out} = \frac{dE}{dt} \Rightarrow \dot{E}_{in} = \dot{E}_{out} \Rightarrow \dot{q}_x = \dot{q}_{x+dx} = cte$

توزیع دما خطی است  $\frac{dT}{dx} = C \Rightarrow T = C_1 x + C_2$

قانون فوریه:  $\dot{q}_x = -kA \frac{dT}{dx} \Rightarrow \dot{q}_x dx = -kA dT$

$$\int_{x_1}^{x_2} \dot{q}_x dx = \int_{T_1}^{T_2} -kA dT \Rightarrow \dot{q}_x (x_2 - x_1) = -kA (T_2 - T_1)$$

$$\Rightarrow \dot{q}_x = \frac{kA(T_1 - T_2)}{\Delta x} \Rightarrow \dot{q}_x = \frac{T_1 - T_2}{\frac{l}{kA}}$$

\* مقایسه جریان الکتریکی با جریان حرارتی:

$$I = \frac{\Delta V}{R}$$

$Rt$  : Thermal Resistance

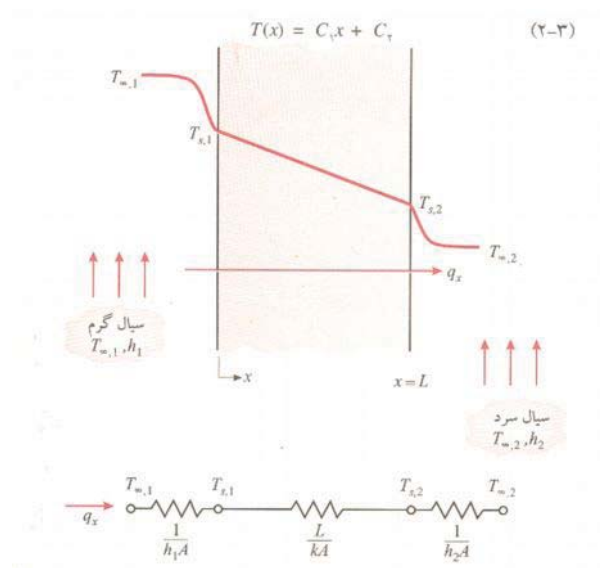
$$\begin{cases} \Delta V, I, R \\ \updownarrow \updownarrow \updownarrow \\ \Delta T, q, R_t \end{cases} \quad R_{t,cond} = \frac{l}{KA}$$

Convection:  $\dot{q} = hA\Delta T \rightarrow \dot{q} = \frac{\Delta T}{\left(\frac{1}{hA}\right)} \quad R_{t,conv} = \frac{1}{hA}$

Radiation:  $q = \varepsilon\sigma A(T_{surr}^* - T_s^*) = \left[\varepsilon\sigma(T_{surr}^* + T_s^*)(T_{surr} + T_s)\right]^* A(T_{surr} - T_s)$

$$R_{t,rad} = \frac{1}{hA_{rad}}$$

تحلیل مسئله:



انتقال گرما در دیوار مسطح (الف) توزیع دما (ب) مدار گرمایی معادل

$$R_1 = \frac{1}{h_1A}, R_2 = \frac{l}{kA}, R_3 = \frac{1}{h_2A}$$

$$R_{tot} = R_1 + R_2 + R_3 \quad \text{Series Resistances}$$

$$\dot{q}_x = \frac{T_{\infty,1} - T_{\infty,2}}{R_{tot}} = \frac{T_{\infty,1} - T_{\infty,2}}{R_1 + R_2 + R_3} = \frac{T_1 - T_2}{R_1} = \dots$$

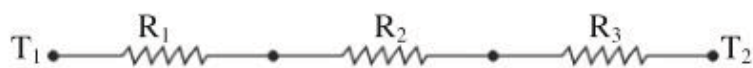
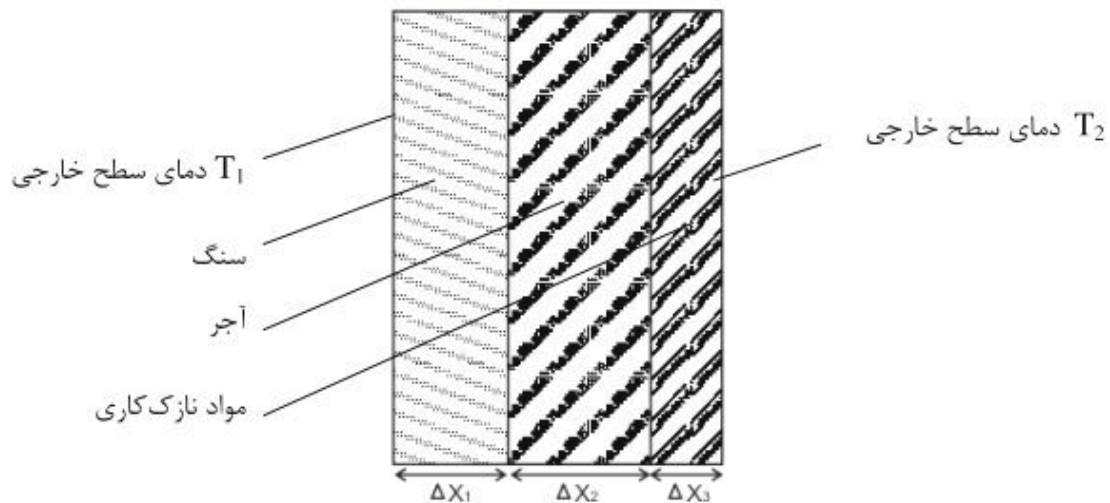
Parallel Resistance:

$$\dot{q} = \dot{q}_1 + \dot{q}_2 \quad \dot{q} = \frac{\Delta T}{R_1} + \frac{\Delta T}{R_2}$$

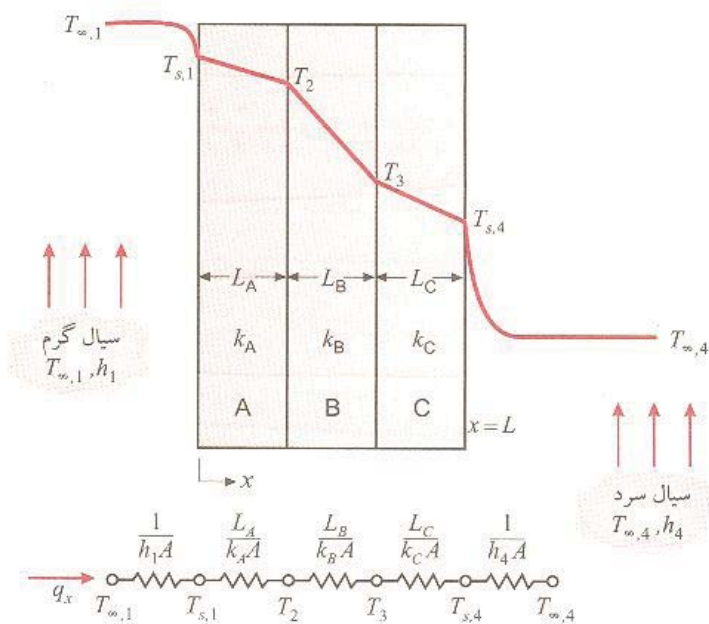


$$\frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2}$$

دیوار مرکب:



انتقال حرارت از دیواره چند لایه

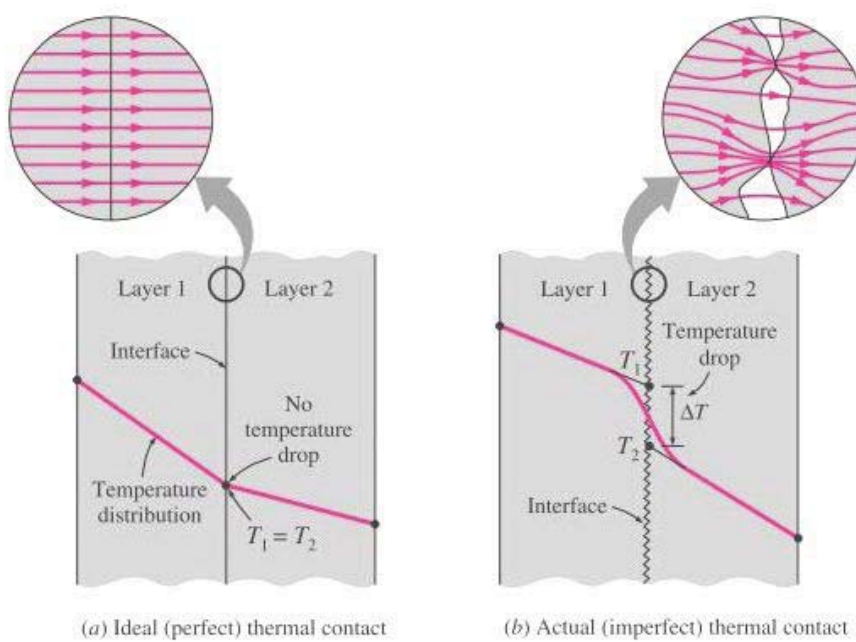
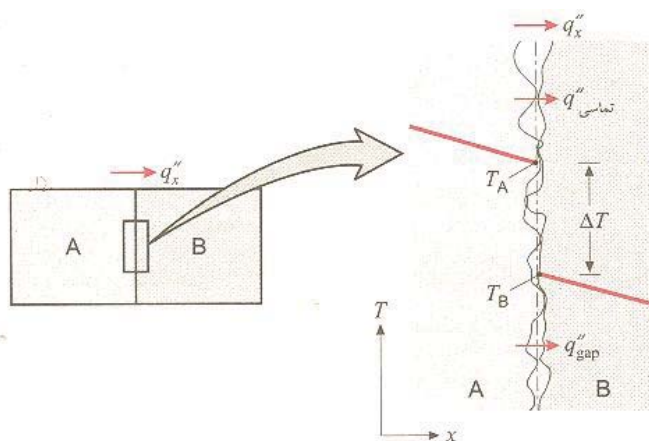


مدار گرمایی معادل برای دیوار مرکب سری

$$\dot{q} = \frac{T_{\infty 1} - T_{\infty 2}}{R_t} \quad R_t = R_1 + R_2 + R_3 + R_4 + R_5$$

$$\dot{q} = \frac{T_1 - T_2}{R_1 + R_2 + R_3}$$

**Thermal contact Resistance: مقاومت حرارتی سطح تماس**



افت دما بر اثر مقاومت تماسی گرمایی

مقاومت سطح تماس به عوامل زیر وابسته است :

1- نوع سیال

2- زبری سطح

3- فشار

\* هرچه زبری بیشتر باشد افت دما بیشتر می شود.

(1) در حالت واقعی چون بین دو سطح تماس سیالی وجود دارد و خود سیال مقاومت دارد بنابراین انتقال حرارت را کم می کند و از طرف دیگر  $k$  جامد همیشه از  $k$  سیال بیشتر است در نتیجه انتقال حرارت کمتر می شود.

(2) هرچه زبری دو سطح بیشتر باشد افت دما بیشتر می شود. چون مقاومت بیشتر می شود.

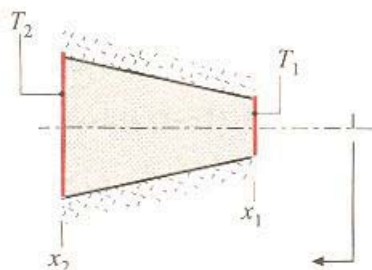
(3) هر چه سیال بین دو سطح دارای  $k$  کمتری باشد افت دما بیشتر می شود. (مقاومت بیشتر است) و افت دما بیشتر می شود.

(4) هرچه فشار سیال کمتر شود، Convection کمتر می شود در نتیجه افت دما بیشتر می شود.

$$R_{c,H_2} < R_{c,He} \Leftrightarrow k_{H_2} > k_{He}$$

$$k_{Air} < k_{oil} \Leftrightarrow R_{c,Air} > R_{c,oil}$$

سوال : اگر سیال که بین فصل مشترک قرار دارد اکسیژن باشد افت دما بیشتر وجود دارد یا نیتروژن؟



تابع توزیع دما در دیوار با سطح متغیر:

فرضیات: (1) بدون منبع حرارتی

(2) حالت پایدار

(3) دور آن عایق کاری شده است.

برای المان قانون اول را می نویسیم:

$$\dot{E}_{in} + \dot{E}_G - \dot{E}_{out} = \frac{dE}{dt}$$

$$\dot{q}_x = \dot{q}_{x+dx} \Rightarrow \dot{q}_x = constant, \quad \downarrow q'' = \frac{\dot{q}_x}{A} \uparrow$$

$$\downarrow q'' = -k \frac{\partial T}{\partial x} \downarrow$$

$$\dot{q}_x = -kA \frac{dT}{dx} \Rightarrow \frac{\dot{q}_x \cdot dx}{A} = -k dT$$

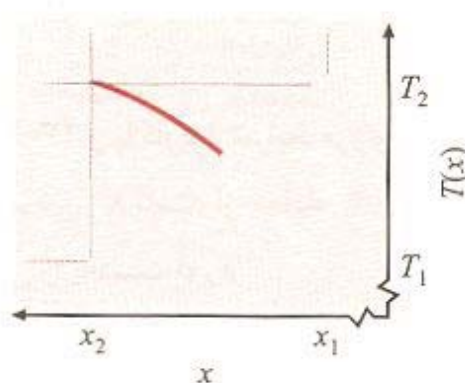
$$\Rightarrow \int_{x_1}^{x_2} \frac{\dot{q}_x \cdot dx}{A} = \int_{T_1}^{T_2} -k dT, \quad A = \frac{\pi d^2}{4}, d = ax$$

$$\frac{d_1}{x_1} = \frac{d_2}{x_2} = \frac{d}{x} \Rightarrow A = \frac{\pi}{4} a^2 x^2$$

$$\Rightarrow \dot{q}_x / \pi a^2 / 4 \int_{x_1}^{x_2} \frac{dx}{x^2} = -k(T_2 - T_1)$$

$$\Rightarrow \frac{4\dot{q}_x}{k\pi a^2} \left( \frac{1}{x_1} - \frac{1}{x_2} \right) = T_2 - T_1$$

$$\Rightarrow T = T_1 + \frac{4\dot{q}_x}{k\pi a^2} \left( \frac{1}{x} - \frac{1}{x_1} \right) \text{ تابع توزیع دما}$$

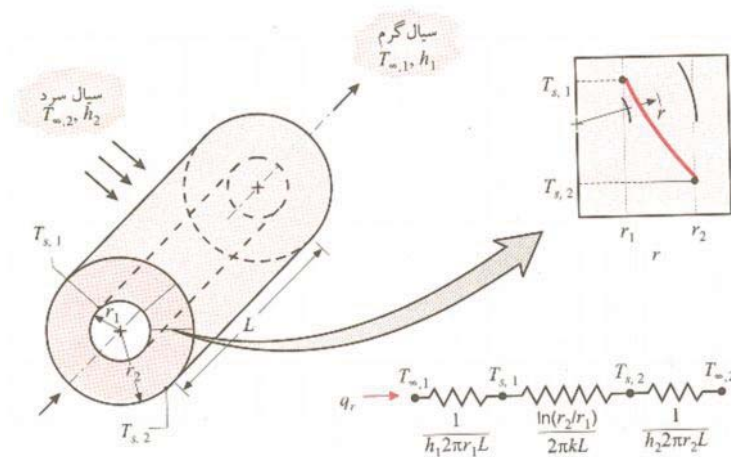


\* با افزایش  $x$ ، شیب کم می شود. **Heat conduction in cylinder:**

معادله انتقال حرارت در استوانه ها:

Assumption: one-dimensional; no Heat Generation, steady states

انتقال حرارت فقط در راستای شعاع است.



استوانه توی خالی با شرایط جابه‌جایی در سطح

$$\frac{1}{r} \frac{\partial}{\partial r} \left( r \frac{\partial T}{\partial r} \right) + \frac{\dot{q}_G}{k} = \frac{1}{\alpha} \frac{\partial T}{\partial t}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{r} \frac{d}{dr} \left( r \frac{dT}{dr} \right) = 0 \Rightarrow r \frac{dT}{dr} = C_1 \Rightarrow dT = \frac{C_1}{r} dr$$

$$\Rightarrow T(r) = C_1 \ln r + C_2$$

\* دما در سیستم‌های استوانه‌ای بر اساس شعاع به شکل تابع لگاریتمی تغییر می‌کند. (توزیع

دما لگاریتمی است).

A: مساحت جانبی استوانه:

$$\dot{q}_r = -kA \frac{dT}{dr} = -k(\pi r l) \frac{dT}{dr} \Rightarrow \dot{q} = \text{const}$$

\* یا افزایش شعاع شار حرارتی کم می‌شود.

$$\text{ثابت نیست} \rightarrow \dot{q}_r = \frac{\dot{q}}{A} \text{ : شار حرارتی}$$

\* با افزایش شعاع، گرادیان دمایی کم می‌شود.

$$\uparrow r \frac{dT}{dr} = \text{constant}$$

$$r \text{ افزایش} \Rightarrow \frac{dT}{dr} \text{ (کاهش)}$$

برای حل معادله توزیع دما دو ثابت داریم پس نیاز  $r$  دو شرط مرزی داریم:

$$B.C: \begin{cases} T = T_i \Rightarrow C_1 \ln r_i + C_2 \\ T = T_o \Rightarrow C_1 \ln r_o + C_2 \end{cases} \Rightarrow C_1 = \frac{T_o - T_i}{\ln \frac{r_o}{r_i}}, C_2 = \frac{T_o - T_i}{\ln \left( \frac{r_o}{r_i} \right)} \ln r_o$$

$$\text{توزیع دما} \Rightarrow T(r) = \frac{T_o - T_i}{\ln \left( \frac{r_o}{r_i} \right)} \ln r + T_o - \frac{T_o - T_i}{\ln \left( \frac{r_o}{r_i} \right)} \ln r_o =$$

$$= T_o + \frac{T_o - T_i}{\ln \left( \frac{r_o}{r_i} \right)} \ln \left( \frac{r}{r_o} \right)$$

$$\Rightarrow \dot{q}_r = -k(\pi r l) \frac{T_o - T_i}{r \left[ \ln \left( \frac{r_o}{r_i} \right) \right]} = \frac{T_o - T_i}{\frac{\ln \left( \frac{r_o}{r_i} \right)}{\pi k l}}$$

روش دوم: استفاده از قانون فوریه:

$$\text{راه دوم: } \dot{q}_r = -kA \frac{dT}{dr} = -k(\pi r l) \frac{dT}{dr}$$

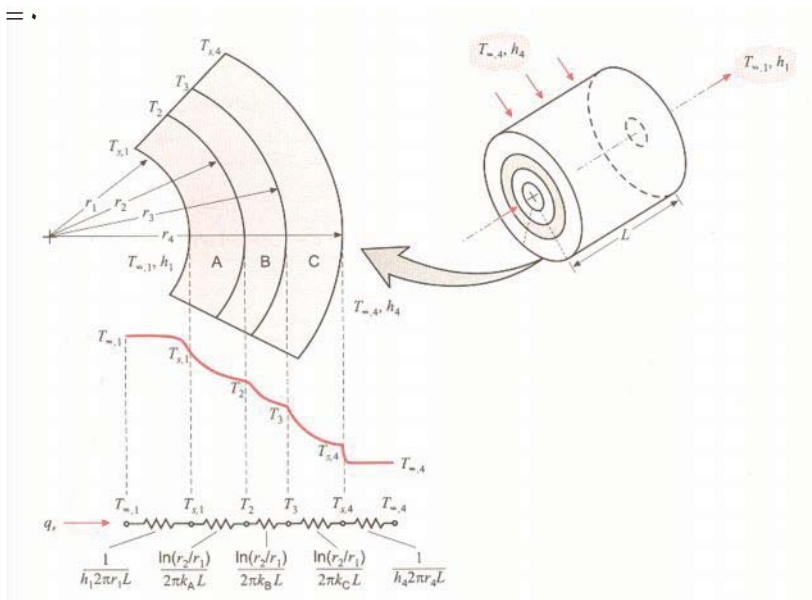
$$\int_i^o \dot{q}_r \frac{dr}{r} = \int_r^o -\pi k l dT \Rightarrow \dot{q}_r \ln \left( \frac{r_o}{r_i} \right) = \pi k l (T_i - T_o)$$

$$\Rightarrow \dot{q}_r = \frac{\pi k l (T_i - T_o)}{\ln \left( \frac{r_o}{r_i} \right)}$$

$$R_{i,cond} = \frac{\ln\left(\frac{r_o}{r_i}\right)}{\sqrt{k\pi l}} \text{ (For cylinder)}$$

\* بررسی مقاومت حرارتی در سیستم استوانه‌ای:  $(\infty_i, \infty_o)$

Radiation = فرضی



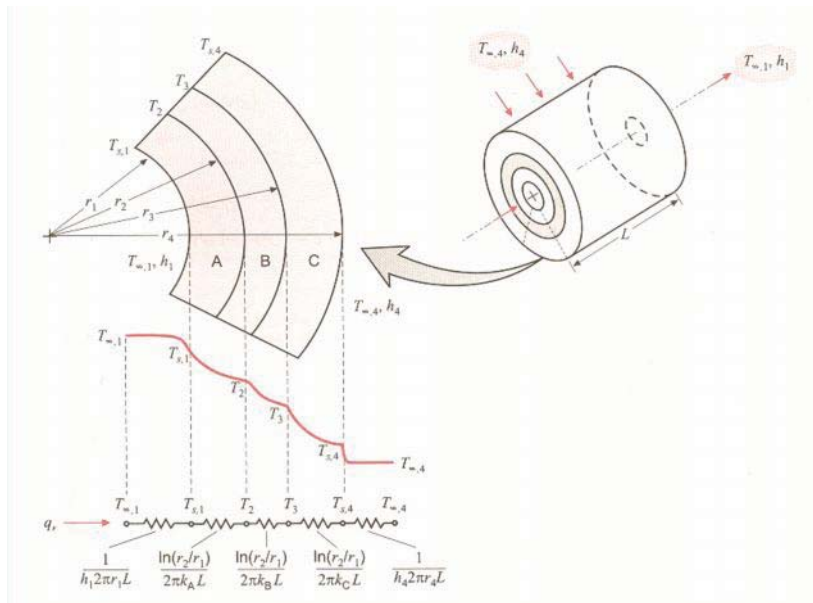
توزیع دما برای دیواره مرکب استوانه‌ای

$$R_{\gamma} = R_{Conv} = \frac{1}{h_i A_i} = \frac{1}{h_i (\sqrt{\pi} r_i l)}$$

$$R_{\gamma} = R_{cond} = \frac{\ln\left(\frac{r_o}{r_i}\right)}{\sqrt{k\pi l}} = \frac{1}{h_o A_o} = \frac{1}{h_o (\sqrt{\pi} r_o l)}$$

$$R_{\gamma} = R_{conv} = \frac{1}{h_o A_o} = \frac{1}{h_o (\sqrt{\pi} r_o l)}$$

استوانه‌های چندلایه: **multi layers Cylinder**



توزیع دما برای دیواره مرکب استوانه‌ای

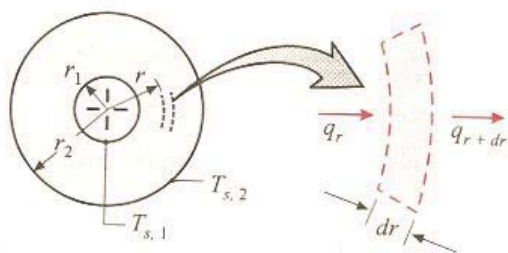
$$R_i = R_{conv} = \frac{1}{h_i A_i} = \frac{1}{h_i (\pi r_i l)}, \quad R_r = R_{cond} = \frac{\ln\left(\frac{r_r}{r_i}\right)}{\pi k_r l}$$

$$R_r = R_{cond} = \frac{\ln(r_r / r_i)}{\pi k_r l}, \quad R_f = R_{cond} = \frac{\ln(r_f / R_r)}{\pi k_f l}$$

$$R_o = R_{conv} = \frac{1}{h_o A_o} = \frac{1}{h_o (\pi r_o l)}$$

$$R_t = R_i + R_r + R_r + R_f + R_o \Rightarrow \dot{q}_r = \frac{T_{\infty i} - T_{\infty o}}{R_{total}} = \frac{T_i - T_f}{R_i + R_r + R_f} = \dots$$

Heat conduction in sphere:



\* معادله انتقال حرارت در کره:



دو روش وجود دارد: فقط روش دوم را بررسی می‌کنیم

Assumption: one-Dimensional , steady state, no Heat Generation

فرضیات:

بدون منبع حرارتی

شرایط پایدار

یک بعدی

\* در راستای  $\theta$  نمی‌توانیم حرارت انتقال داشته باشیم، انتقال حرارت در جهت شعاع داریم . (اگر دور بزنیم کاهش و یا افزایش دما وجود ندارد.)

\* خطوط شعاع ثابت ، خطوط دما ثابت نیز هستند

\* انتقال حرارت فقط در راستای شعاع اتفاق می‌افتد. در نتیجه هر سطح شعاع ثابت یک

سطح دما ثابت است.

### **First law of thermo:**

$$\dot{E}_{in} + \dot{E}_Q - \dot{E}_{out} = \frac{\partial E}{\partial t} \Big|_{c.v} \Rightarrow \dot{q}_r = \dot{q}_{r+dr}$$

$$\Rightarrow \dot{q}_r = \dot{q}_r + \frac{\partial \dot{q}_r}{\partial r} dr \Rightarrow \frac{\partial \dot{q}_r}{\partial r} = 0 \Rightarrow \dot{q}_r = \text{const}$$

$$\uparrow q_r'' = \frac{\dot{q}_r}{A} \downarrow$$

\* نرخ انتقال حرارت در سه نوع دویواره (تخت- استوانه‌ای- کره‌ای) ثابت است.

\* شار حرارتی فقط در دیوار تخت ثابت است ولی در دیواره استوانه‌ای و کروی ثابت نیست و با افزایش شعاع کم می‌شود.

\* در دیواره کروی گرادیان دمایی  $\left(\frac{dT}{dr}\right)$  با افزایش شعاع کم می‌شود.

$$\text{حله از قانون فوریه: } \dot{q}_r = -kA \frac{dT}{dr} = -k(\pi r^2) \frac{dT}{dr} = cte$$

$$\int_{r_i}^{r_o} \dot{q}_r \frac{dr}{r^2} = \int_{T_i}^{T_o} -\pi k dT \Rightarrow \dot{q}_r \left( \frac{1}{r_i} - \frac{1}{r_o} \right) = \pi k (T_i - T_o)$$

$$\Rightarrow \dot{q}_r = \frac{T_i - T_o}{\left( \frac{1}{r_i} - \frac{1}{r_o} \right)}$$

$$\Rightarrow R_{t,cond} = \frac{\frac{1}{r_i} - \frac{1}{r_o}}{\pi k} \text{ for sphere} \quad T(r) = \frac{C_1}{r} + C_2$$

توزیع دما:

سوال:

\* شار حرارتی در استوانه کمتر است یا در کروی؟

\* کاهش شیب در استوانه بیشتر است یا در کره؟

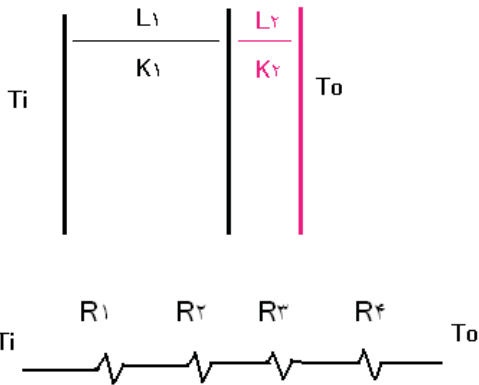
شعاع بحرانی عایق: Critical Radius of insulation

$$R_1 = \frac{L_1}{K_1 A}, R_2 = \frac{l_2}{k_2 A}, R_3 = \frac{1}{h_o A}$$

$$\downarrow \dot{q}_x = \frac{T_1 - T_\infty}{R_1 + R_2 + R_3} \uparrow$$

شعاع بحرانی عایق :

(1) صفحه تخت:



$$R_{conv} = \frac{1}{h_i A_i} = cte$$

$$R_1 = \frac{L_1}{K_1 A} = cte$$

$$R_{ins} = \frac{L_2}{K_{ins} A}$$

$$\downarrow q = \frac{T_i - T_o}{R_{tot}} \uparrow$$

$$R_{conv} = \frac{1}{h_o A} = cte$$

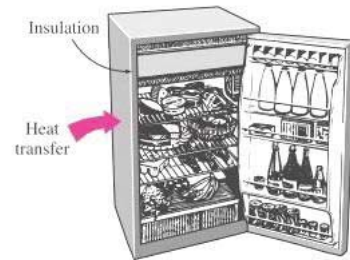
$$\uparrow R_{tot} = R_{conv} + R_1 + R_{ins} + R_{conv}$$

\* در صفحه تخت باید عایق را به گونه‌ای انتخاب کنیم که مجموع مقاومتها زیاد شود

هرچه طول (ضخامت) عایق را بیشتر انتخاب کنیم انتقال حرارت به همان نسبت کم

می شود چون مقاومت کل افزایش پیدا می کنیم (کلیه مقادیر ثابت اند فقط می توانیم 1 عایق را تغییر دهیم).

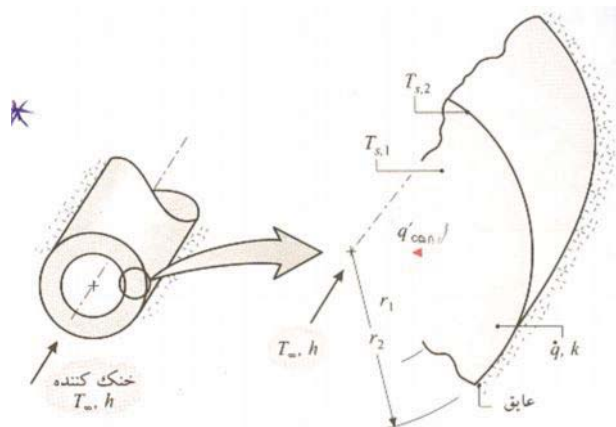
\* در صفحه تخت شعاع بحرانی عایق نداریم و هر چه ما را بیشتر کنیم مقاومت بیشتر می شود.



\* در دیواره ی تخت هر چه ضخامت عایق را بیشتر کنیم نرخ انتقال حرارت کمتر می شود.

\* در دیواره ی تخت با افزایش عایق مقاومت هدایتی افزایش پیدا می کند ولی مقاومت جابه جایی کاهش پیدا می کند.

\* دیواره استوانه ای:



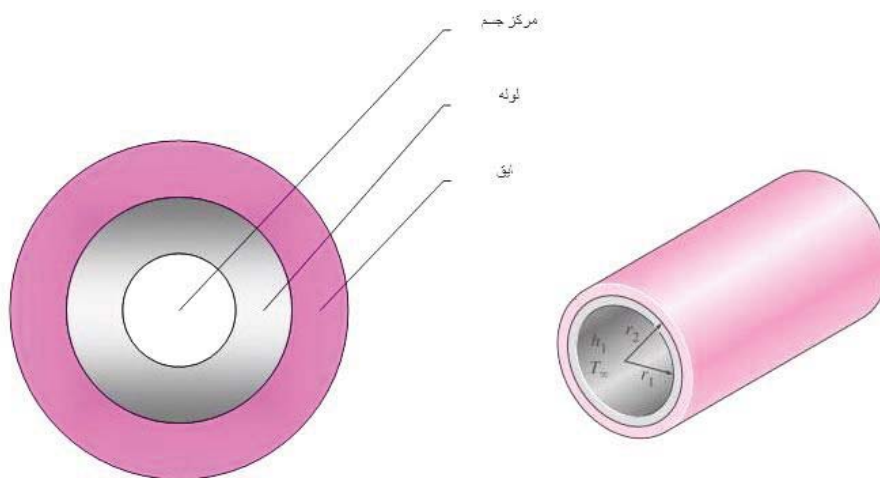
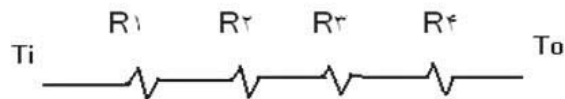
$$\uparrow R_1 = R_{cond} = \frac{\ln\left(\frac{r_o}{r_i}\right)}{2\pi k_{in} l}, \quad \downarrow R_2 = \frac{1}{h_o A_o} = \frac{1}{h_o 2\pi r_o l} \uparrow$$

$$\dot{q}_r = \frac{T_1 - T_{\infty o}}{R_1 + R_2}$$

\* گاهی اوقات کاهش مقاومت جابه جایی به افزایش مقاومت هدایتی غلبه می کند که در این حالت نه تنها افزایش عایق باعث کاهش انتقال حرارت نمی شود بلکه به افزایش انتقال حرارت نیز می انجامد.

\* با افزایش عایق مقاومت جابه جایی کم ولی مقاومت رسانش زیاد می شود. در نتیجه باید شعاع بهینه را بیابیم:

می خواهیم شعاع بهینه را پیدا کنیم:



$$R_1 = \frac{1}{h_i A} = cte$$

$$R_2 = \frac{\ln\left(\frac{r_2}{r_1}\right)}{2\pi l k} = Cte$$

$$\uparrow R_3 = \frac{\ln\left(\frac{r_o}{r_1}\right)}{2\pi l k_{ins}}$$

$$RL_1 \downarrow = \frac{1}{h_o A_o} \uparrow$$

پیدا کردن شعاع بحرانی:

شعاعی است که در آن شعاع max انتقال حرارت را داریم .

قبل از rcr اضافه کردن عایق باعث افزایش انتقال حرارت و بعد از rcr اضافه کردن عایق سبب کاهش انتقال حرارت می شود.

$$q = \frac{T_i - T_o}{R_{tot}} = R_{tot} = R_1 + R_2 + R_3 + R_4 = \frac{1}{h_i 2\pi k} + \frac{\ln\left(\frac{r_1}{r_i}\right)}{2\pi [k_1]} + \frac{\ln\left(\frac{r_o}{r_1}\right)}{2\pi l k_{ins}} + \frac{1}{h_o 2\pi l r_o}$$

$$\frac{\partial q}{\partial r_o} = 0$$

$$\frac{\partial R_{tot}}{\partial r_o} = 0$$

$$\frac{\partial R_{tot}}{\partial r_o} = 0 \Rightarrow \frac{1}{2\pi l k_{ins}} - \frac{1}{2 h_o \pi l r_o^2} = 0$$

$$\frac{1}{2\pi l k_{ins} r_o} = \frac{1}{2\pi h_o l r_o^2} \rightarrow r_{cr} = \frac{k_{ins}}{h}$$

برای پیدا کردن min و max بودن یکبار دیگر مشتق می گیریم

$$\frac{\partial^2 R_{tot}}{\partial r_o} = -\frac{1}{2\pi k_{ins} l r_o^2} + \frac{1}{h_o \pi l r_o^3} =$$

$$\frac{-1}{2\pi l^{k_{ins}} \left(\frac{k_{ins}}{h_o}\right)^2} + \frac{1}{h_o \pi \left(\frac{k_{ins}}{h_o}\right)^3} = \frac{-1}{2\pi k_{ins}^3 \frac{L}{h_o^2}} + \frac{1}{\pi k_{ins} l \frac{h_o^2}} =$$

$$\frac{1}{2\pi k_{ins} \frac{l}{h_o^2}} > 0 \frac{\partial^2 R_{tot}}{\partial r_o^2} > 0$$

$$R_t = R_i + R_r$$

$$\text{باید } \frac{dq_r}{dr_o} = 0 \quad \text{یا} \quad \frac{dR_{tot}}{dr_o} = 0$$

$$\Rightarrow R_{tot} = R_i + R_r, \frac{dR_t}{dr_o} = 0 \Rightarrow \frac{1}{\pi k_{in} l} + \frac{-1}{h_o \pi l r_o^2} = 0 \Rightarrow$$

$$\frac{1}{r_o \pi l} \left[ \frac{1}{k_{in}} - \frac{1}{h_o r_o} \right] = 0$$

$$\frac{1}{k_{in}} = \frac{1}{h_o r_o} \Rightarrow r_{ocr} = \frac{k_{in}}{h_o}$$

$$\frac{dR_t}{dr_o} = 0 \Rightarrow -\frac{1}{\pi k_{in} l r_o^2} + \frac{2}{h_o \pi l r_o^3} = -\frac{1}{\pi k_{in} l} + \frac{2}{\pi l \frac{k_{in}}{h_o}}$$

$$= \frac{1}{\pi l \frac{k_{in}}{h_o}}$$

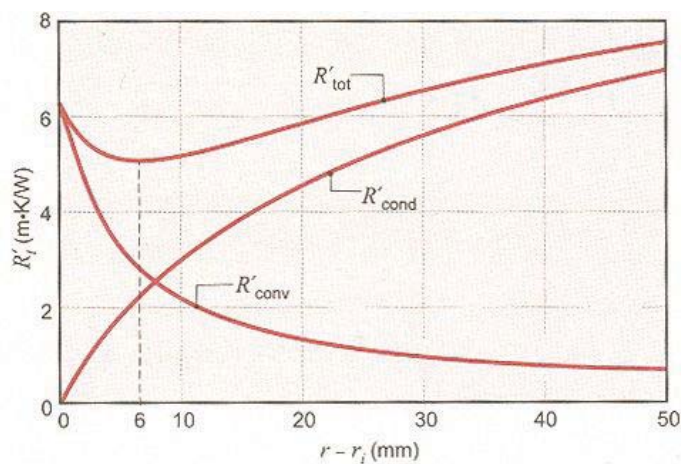
شعاع بحرانی کره:

$$r_{cr} = \frac{2k}{h_o}$$

\* پس شعاع بحرانی شعاعی است که در آن مقاومت می‌نیمم در نتیجه انتقال حرارت

ماکزیمم است.

\* شعاع بحرانی عایق برای مسائلی اهمیت دارد که قطر لوله کم باشد. و  $h_o$  کم باشد.



\* با توجه به نمودار برای افزودن عایق فقط باید در ناحیه مشخص شده اقدام کرد. اگر در

$r > r_{o,cr}$  عایق اضافه کنیم. انتقال حرارت به اندازه همان  $\dot{q}_{base}$  است.

سوال:

\* شعاع بحرانی برای لوله های با شعاع کم دارای اهمیت است یا شعاع های زیاد؟

در لوله های با شعاع زیاد ماهواره بعد از rcr هستیم پس با اضافه کردن عایق انتقال

حرارت کم می شود ولی شعاع بحرانی برای لوله های با شعاع کم دارای اهمیت است .

\* rcr در محیط هایی که h زیاد است با اهمیت است یا h کم است ؟ در جاهایی که

h کم است باید دقت کنیم و دارای اهمیت است چون ضریب انتقال حرارت کم است و

دلیل بالا

	دیوار تخت	استوانه	کروی
معادله :	$\frac{d^2 T}{dx^2} = 0$	$\frac{1}{r} \frac{d}{dr} \left( r \frac{dT}{dr} \right) = 0$	$\frac{1}{r^2} \frac{d}{dr} \left( r^2 \frac{dT}{dr} \right) = 0$
توزیع دما :	$T = C_1 X + C_2$ خطی	$T = C_1 \ln r + C_2$ لگاریتمی	$T = \frac{C_1}{r} + C_2$ $\frac{1}{r}$
مقاومت حرارتی :	$\frac{L}{KA}$	$\frac{\ln\left(\frac{r_o}{r_i}\right)}{2\pi L k}$	$\frac{1}{r_i} - \frac{1}{r_o}$ $4\pi k$
شعاع بحرانی :	-	$\frac{K_{ins}}{h}$	$\frac{2K_{ins}}{h}$



مسئله: لوله‌ای به طول 50m داریم دمای هوای اطراف لوله  $15^{\circ}C$  است. قطر لوله  $10\text{cm}$

است. در داخل لوله نیز بخار آب جریان دارد. دمای سطح دیرون لوله  $150^{\circ}C$  است. ضریب

انتقال حرارت جابه‌جایی بیرون لوله  $20\text{W}/\text{m}^2\cdot\text{C}$  است.

الف) نرخ انتقال حرارت را بدون عایق بدست آورید.

ب) شعاع بحرانی عایق را در صورتی که از عایقی با  $k = 0.035$  استفاده شود. را به دست آورید.

ج) اگر شعاع بیرونی با عایق برابر  $69\text{mm}$  باشد چه مقدار از اتلاف انرژی صرفه جویی می‌شود.

$$\dot{q}_{bare} = h_o A (T_s - T_{\infty}) = 20 \frac{\text{W}}{\text{m}^2 \cdot \text{C}} \times (\pi D l) (T_s - T_{\infty})$$

$$\dot{q}_{bare} = 20 \times (\pi \times 0.1 \times 50) (150 - 15) = 42412 \text{ W}$$

$$r_{cr} = \frac{k_{in}}{h_o} = \frac{0.035}{20} \times 1000 = 1.75 \text{ mm}$$

\* در این مسئله شعاع بحرانی عایق از شعاع بیرون بدون عایق لوله کمتر است پس در این

مسئله شعاع بحرانی مطرح نیست یعنی همیشه اضافه کردن عایق انتقال حرارت را کم

می‌کند.

$$r_{cr} = \frac{k_{in}}{h_o} : \text{for cylinder}$$

$$r_{cr} = \frac{2k_{in}}{h_o} : \text{for sphere}$$

$$R_1 = R_{cond} = \frac{\ln\left(\frac{r_o}{r_i}\right)}{2\pi k_{in} l}$$

$$R_2 = R_{conv} = \frac{1}{h_o A_o} = \frac{1}{h_o 2\pi r_o l}$$

$$\dot{q}_r = \frac{T_s - T_\infty}{R_1 + R_r} = \frac{150 - 15}{\frac{\ln\left(\frac{69.2}{50}\right)}{2\pi \times 0.035 \times 20}} + \frac{1}{20 \times 2\pi \times (69.2 \times 10^{-3}) \times 50}$$

$$\Rightarrow \dot{q}_r = 42417 \quad , \dot{q}_{bare} = 42412$$

\* ده برابر با اضافه کردن عایق از افت حرارت صرفه جویی کرده ایم.

\* تغییرات  $h$  با توجه به انواع انتقال حرارت جابه جایی:

Type of convection	$h$
<i>Free convection of</i> $\begin{cases} \text{gass} \\ \text{liquids} \end{cases}$	$\begin{cases} 2 - 25 \\ 10 - 1000 \end{cases}$
<i>Forced convection</i> $\begin{cases} \text{gasses} \\ \text{liquids} \end{cases}$	$\begin{cases} 25 - 250 \\ 50 - 20000 \end{cases}$
<i>Boiling &amp; condensation</i>	$2500 - 100000$

## Heat conduction with internal Heat (Energy) Generation

انتقال حرارت با وجود منبع حرارتی:

$\left\{ \begin{array}{l} \text{Electical Energy} \\ \text{chemical Energy} \Rightarrow \text{Heat Thermal energy} \\ \text{nacler Energy} \end{array} \right.$

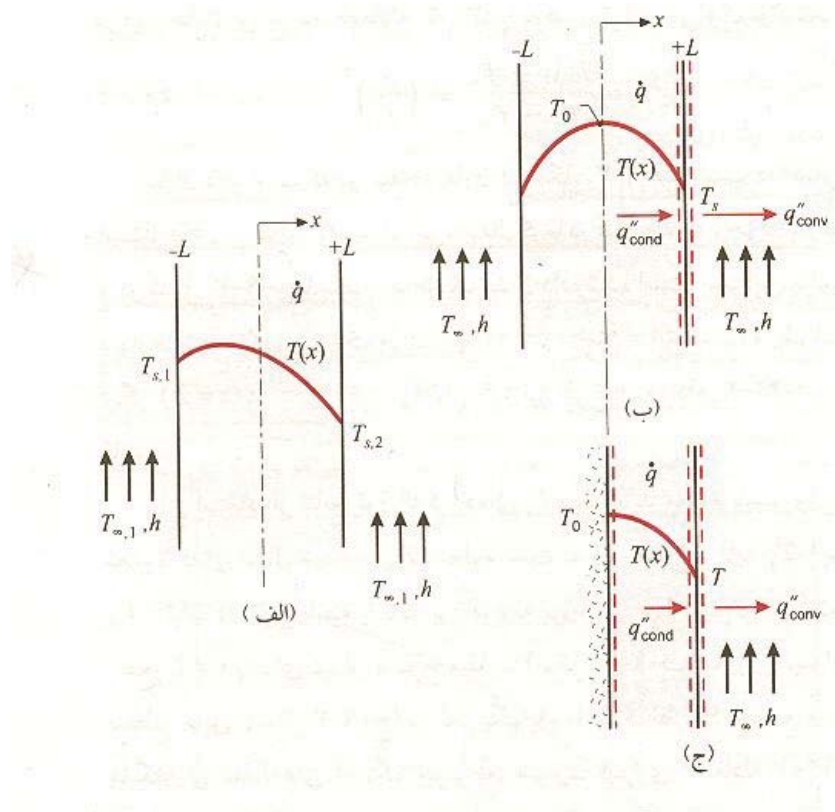
$$\dot{E}_g = RI^2 \quad \dot{q}_G = \frac{\dot{E}_G}{V}$$

$\dot{q}_G$  : Rate of Heat Generation per unit volume نرخ انتقال حرارت بر واحد حجم

1) Plane wall : دیوار مسطح

\* Assumption: one- Dimensional, steady state, uniform heat generation

\* اگر شرایط دو طرف دیوار برابر باشد آنگاه،  $T_{s1} = T_{s2}$  در نتیجه توزیع دما بدین صورت



در جایی که مماس بر منحنی افقی است پس در  $x=0$ ،  $c_1=0$ ، پس از معادله از نتیجه

می‌گیریم  $\frac{dT}{dx}$  برابر صفر است.

$$\frac{d^2T}{dx^2} + \frac{\dot{q}}{k} = \frac{1}{\alpha} \frac{\partial T}{\partial t} \Rightarrow \frac{d^2T}{dx^2} = -\frac{\dot{q}}{k}, \dot{q} = cte$$

$$\Rightarrow \frac{dT}{dx} = -\frac{\dot{q}}{k} \rightarrow \frac{dT}{dx} = -\frac{\dot{q}}{k}x + c_1 \Rightarrow$$

توزیع دما در دیوار تخت که به شکل سهمی است  $T(x) = -\frac{\dot{q}}{2k}x^2 + C_1x + C_2$

$$B.C \begin{cases} x = -l : T = T_{s1} \Rightarrow T_{s1} = -\frac{\dot{q}l^2}{2k} - c_1l + C_2 \\ x = l : T = T_{s2} \Rightarrow T_{s2} = -\frac{\dot{q}l^2}{2k} + c_1l + C_2 \end{cases} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow C_2 = \frac{T_{s1} + T_{s2}}{2} + \frac{\dot{q}l^2}{2k}, \quad C_1 = \frac{T_{s2} - T_{s1}}{2l}$$

\* مماس بر نمودار توزیع دما در  $x=0$  افقی است یعنی  $\frac{dT}{dx} = 0$

\* بررسی دیوار با سطح ورودی آدیاباتیک:

First law of thermo:

$$\dot{E}_{in} + \dot{E}_G - \dot{E}_{out} = \frac{\partial E}{\partial t} \Big|_{c.v}$$

$$\Rightarrow \dot{E}_G = \dot{E}_{out} \Rightarrow \dot{q}(Al) = hA(T_{s1} - T_{\infty})$$

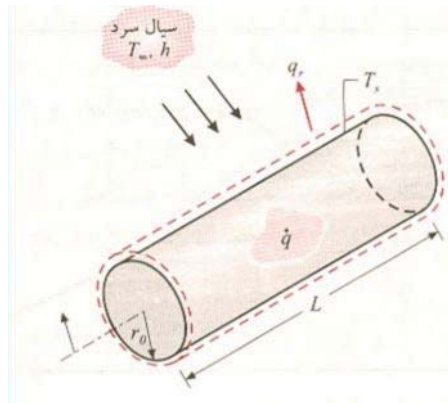
$$T_s = \frac{\dot{q}l}{h} + T_{\infty} \quad \dot{q}(2l_A) = hA(T_{s1} - T_{\infty1}) + h_2A(T_{s2} - T_{\infty2})$$

$$x=0 \Rightarrow T(\cdot) = T_o = C_2 = T_s + \frac{\dot{q}l^2}{2k} \Rightarrow T_o - T_s = \frac{\dot{q}l^2}{2k}$$

(2) دیواره استوانه‌ای:

2. cylindrical wall:

Assumption: one-Dimensional, steady state, uniform heat generation.



رسانش در استوانه توی پر با تولید گرمای یکنواخت

$$\frac{1}{r} \frac{d}{dr} \left( r \frac{dT}{dr} \right) + \frac{\dot{q}}{k} = \frac{1}{\alpha} \frac{\partial T}{\partial t} \Rightarrow \frac{1}{r} \frac{d}{dr} \left( r \frac{dT}{dr} \right) = \frac{-\dot{q}}{k}$$

$$\Rightarrow r \left( \frac{dT}{dr} \right) = \frac{-\dot{q}r^2}{2k} + C_1 \Rightarrow dT = \left( -\frac{\dot{q}r}{2k} + \frac{C_1}{r} \right) dr$$

$$T = -\frac{\dot{q}r^2}{4k} + C_1 \ln r + C_2 \quad \text{B.C} \begin{cases} r = r_o & T = T_s \\ r = 0 & \frac{dT}{dr} \Big|_{r=0} = 0 \end{cases} \Rightarrow C_1 = 0$$

با توجه به تقارن مسئله

\* در نتیجه توزیع دما در استوانه توپر به صورت سهمی است.

$$r = r_o \Rightarrow T_s = -\frac{\dot{q}r_o^2}{4k} + C_2 \Rightarrow C_2 = T_s + \frac{\dot{q}r_o^2}{4k}$$

$$\Rightarrow T(r) = T_s - \frac{\dot{q}R^2}{4k} \text{ for cylinder}$$

\* برای دیوار کروی ثابت شود:  $T_o - T_s = \frac{\dot{q}R^r}{\epsilon k}$

\* first law of thermo  $\dot{E}_{in} + \dot{E}_G - \dot{E}_{out} = \frac{\partial E}{\partial t}|_{c.v.} \Rightarrow \dot{E}_G = \dot{E}_{out}$

$\Rightarrow \dot{q}(\pi R^r l) = h(\pi R l)(T_s - T_\infty)$

$T_s = T_\infty + \frac{\dot{q}R}{\epsilon h}$  for cyhinder

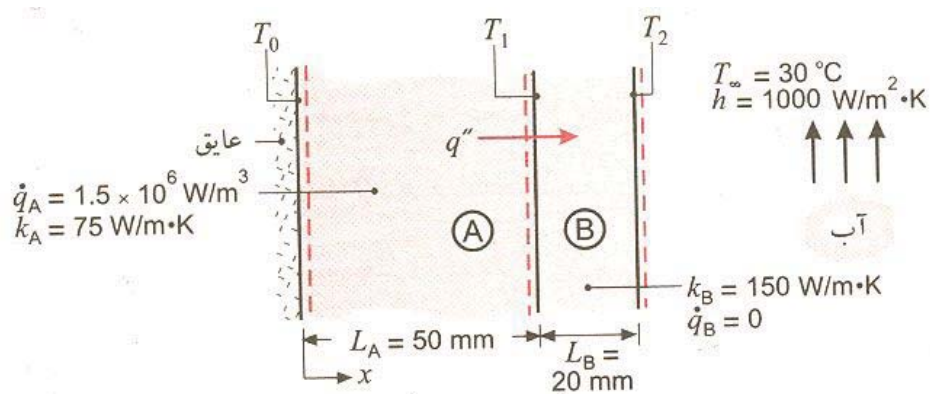
\* برای معادلات در دیواره کروی

for sphere:  $\dot{q}\left(\frac{4}{3}\pi R^r\right) = h(\pi R^r)(T_s - T_\infty) \Rightarrow$

$\Rightarrow T_s = T_\infty + \frac{\dot{q}l}{\epsilon h}$  sphere

$T_s = T_\infty + \frac{\dot{q}}{h}$  plane wall

مسئله حل شده کتاب: مسئله ص 68 منبع: اینکروپرا



الف) توزیع دما را در حالت پایدار رسم کنید.

ب)  $T_1, T_o$  را نیز محاسبه کنید.

ج) شار حرارتی را براساس طول دیوار رسم کنید.

1) در  $T_o$  شیب مماس بر منحنی دما افقی است چون سطح عایق است.

2) از  $T_1$  تا  $T_2$  چون منبع حرارتی نداریم نمودار توزیع دما خطی است.

3) جایی که منبع حرارتی داریم نمی توان مدار رسم کرد چون حرارت ثابت نیست.

\* سیستم دیوار B می گیریم:

$$\text{system B} : \dot{E}_{in} + \dot{E}_G - \dot{E}_{out} = \frac{\partial E}{\partial t} \Big|_{c.v.}$$

$$\Rightarrow \dot{E}_{in} = \dot{E}_{out} \Rightarrow \dot{q}_A (l_A \cdot A) = hA(T_2 - T_\infty)$$

$$\Rightarrow 1.5 \times 10^6 (50 \times 10^{-2} m) = 1000 (T_2 - 30) \Rightarrow T_2 = 105^\circ C$$

$$T_o - T_1 = \frac{q l_A}{2k_A}$$

\* برای به دست آوردن  $T_1$  باید مدار به دست آوریم:

$$R_1 = R_{cond} = \frac{l_B}{k_{B.A}} = \frac{0.02}{150 A}, R_2 = \frac{1}{hA} = \frac{1}{1000 A}$$

$$\Rightarrow \dot{q} = \frac{T_1 - T_2}{R_1} = \frac{T_2 - T_\infty}{R_2} \Rightarrow \frac{T_1 - 105}{\frac{0.02}{150A}} = \frac{105 - 30}{\frac{1}{1000A}}$$

$$\Rightarrow T_1 = 115^\circ C \quad T_2 - T_1 = \frac{\dot{q}_A l_A}{2k_A} \Rightarrow T_2 - 115^\circ = \frac{1.5 \times 10^6 \times (0.05)^2}{2 \times 75}$$

$$\Rightarrow T_2 = 140^\circ C$$

حل مسئله:

بخار آب فوق گرم با دمای  $575^{\circ}C$  در لوله‌های فولادی ( $k = 35 W/m.K$ ) با قطر داخلی  $300mm$  و با ضخامت دیواره  $30mm$  از بویلر تا توربین یک نیروگاه الکتریکی حمل می‌شود. برای کاهش دفع گرما به اطراف و برای حفظ دمای قابل لمس در سطح خارجی، لایه‌ای از عایق سیلیکات کلسیم ( $k = 0.1 W/m.K$ ) برای لوله‌ها به کار برده می‌شود. اگر عایق در ورق نازکی از آلومینیوم با گسیلمندی  $\varepsilon = 0.2$  پوشیده شود، کیفیت آن کاهش می‌یابد. دمای هوا و دیواره نیروگاه  $27^{\circ}C$  است.

(الف) با فرض این که دمای سطح داخلی لوله فولادی با دمای بخار آب برابر است و ضریب جابه‌جایی خارجی برای ورق آلومینیومی  $6 W/m^2.k$  است، مینیمم ضخامت عایق کاری مورد نیاز برای این که دما از  $50^{\circ}C$  بیش‌تر نشود چقدر است؟  
در این حالت، دفع گرما از یک متر طول لوله چقدر است؟

$$r_i = \frac{300}{2} = 150 \text{ mm}$$

$$t_T = 30 \text{ mm}$$

$$k_1 = 35 \text{ W/m.k}$$

$$k_2 = 0.1 \text{ W/m.k}$$

$$T_i = T_1$$

$$T_r = 50$$



$$t_r = ?, \dot{q}_r = ?$$

$$r_1 = r_i + t_1 = 150 + 30$$

$$R_1 = R_{cond} = \frac{\ln\left(\frac{r_1}{r_i}\right)}{2\pi k_r l} = \frac{\ln\left(\frac{180}{150}\right)}{2\pi \times 35 l}$$

$$R_r = \frac{\ln\left(\frac{r_o}{r_1}\right)}{2\pi k_r l} = \frac{\ln\left(\frac{r_o}{180}\right)}{2\pi \times 0.1 l}$$

$$R_r = R_{conv} = \frac{1}{h_r A} = \frac{1}{9 \times 2\pi r_o l}$$

$$R_r = R_{rad} = \frac{1}{h_r A} \quad h_{rad} = \sigma_\epsilon (T_r^4 + T_o^4)(T_r + T_o)$$

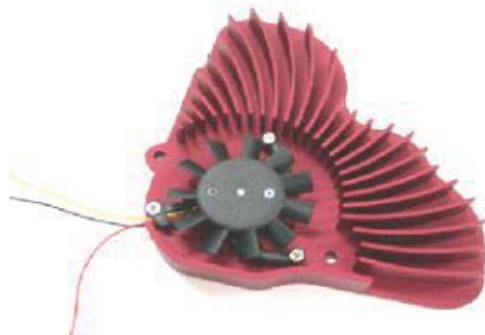
$$h_{rad} = 5.67 \times 10^{-8} (323^4 + 300^4)(323 + 300)$$

$$\frac{T_1 - T_r}{R_1 + R_r} = \frac{T_r - T_o}{R_o (R_r + R_r)} \Rightarrow r_o =$$

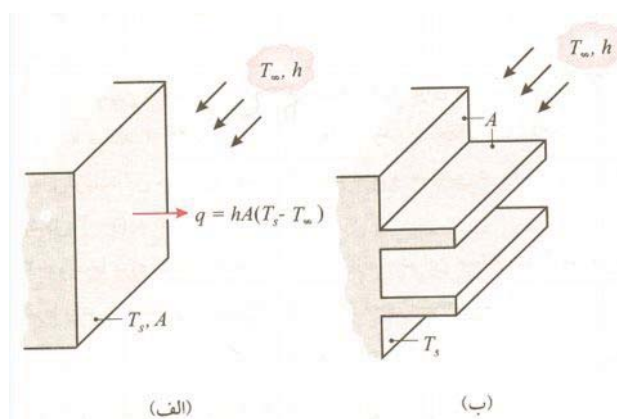
$$r_o = r_1 + t_r \Rightarrow t_r = \quad \Rightarrow \dot{q} = ?$$

## Heat Transfer from Extended surface: (fin)

انتقال حرارت از سطوح گسترش یافته:



خنک کردن لوازم الکترونیکی با استفاده از فن (مثالی از جابجایی اجباری)



استفاده از پره‌ها برای تقویت انتقال گرما از دیوار مسطح (الف) سطح بی‌پره. (ب) سطح پره‌دار

$$q = hA(T_s - T_\infty)$$

$$\text{if } T_s = \text{cte}$$

### راههای افزایش انتقال حرارت:

(1) یکی از راههای افزایش انتقال حرارت افزایش  $h$  است.

(2) کاهش  $T_\infty$ ، که معمولاً غیر عملی است.

(3) یکی دیگر از راههای افزایش انتقال حرارت افزایش سطح مقطع (A) می‌باشد.